

Londen in cijfers

2

burgemeesters – een mayor van de Greater London Authority en een lord mayor voor de autonome City of London.

13

% van alle inwoners van de Britse eilanden woont in Londen.

13,76

ton weegt de grote klok in de Elizabeth Tower, beter bekend als de Big Ben.

32

districten, de 'boroughs', en de City of London vormen samen het stadsgebied Greater London, dat uiteenvalt in Inner London, met twaalf 'boroughs' plus City, en Outer London.

74

km lang is de langste metrolijn van Londen, de Central Line. Met 2,5 km is de Waterloo and City Line de kortste.

100

toiletten, 36 badkamers en een hydraulische lift waren de grote luxe van het Langham Hotel bij de opening in 1865.

140

m boven de zeespiegel ligt Hampstead, de hoogste heuvel van de stad en met het reusachtige park Hampstead Heath een populaire weekendbestemming voor Londenaren.

160

jaar bestaat de Londense metro in 2023, die daarmee de oudste ter wereld is.

1572

km² meet Greater London: de qua oppervlakte grootste stad van Europa.

1960

jaar is het (ongeveer) geleden dat Boudicca, koningin van de Iceni, het Romeinse Londinium verwoestte. Zij geldt als de eerste Britse heldin. Een standbeeld van haar staat op de linkeroever van de Theems, recht tegenover de Big Ben.

16.309

restaurants zouden er in Londen zijn.

22.500

'black cabs' rijden je waar je maar heen wilt in Londen.

8.000.000-9.000.000

(om en nabij) inwoners heeft alleen al Groot-Londen. Het is daarmee met Parijs, Moskou en Istanbul een van de grootste steden van Europa.

3.800.000

Londenaren hebben een getinte huidskleur of stammen af van etnische minderheden. Dat is 44% van de stedelingen.

20.000.000

buitenlandse bezoekers (ongeveer) komen er per jaar naar Londen.

220.000.000

pond sterling kostte de renovatie van het Savoy. Zo veel had geen enkel hotel in Groot-Brittannië ooit aan een facelift gependeed.

55,2
m gaat het in het
metrostation Hampstead
omlaag – een Londens
record.

17.535.000 000

pond sterling werd er in 2017 door buitenlandse bezoekers in Londen uitgegeven.

Het kompas van Londen

15 manieren om je onder te dompelen in de stad

8

Van armenhuis tot hippe wijk – Whitechapel

Nergens beter dan in East End is te zien hoe het gezicht van Londen steeds weer verandert. Spitalfield, Stepney, Mile End, Lime House, Whitechapel – dat waren wijken waar van oudsher de armste inwoners van de stad terechtkwamen. Binnenkort zal dit gebied echter het domein van welgestelde hipsters zijn.

Whitechapel is altijd al de buurt van de immigranten en de vluchtelingen geweest, in eerste instantie die van het Europese vasteland. De Kelten kwamen als eersten, later de Friezen, de Angelen en de Saksen. De eerste Joden verschenen met de Romeinen, maar werden in 1290 uitgewezen. Pas vanaf 1656 mochten ze weer terugkomen. En 30 jaar later

Petticoat Lane Market – lawaaiig, druk en benauwd, maar een ervaring die je niet mag missen. Bij een van de vele kramen vind je vast nog petticoats

kwamen de hugenoten. De eerste Afrikanen vestigden zich in de 17e eeuw in deze omgeving en in de 18e eeuw kwamen de Chinezen. De grote hongersnood in Ierland leidde in de jaren 40 van de 19e eeuw tot een nieuwe immigrantenstroom naar Whitechapel. Vanaf 1881 kwamen duizenden Joden uit Polen en Rusland, en in de jaren 50 van de vorige eeuw lieten zwarte mensen uit de Caraïben zich verleiden door het vooruitzicht op werk. De meesten verlieten de wijk later weer en vestigden zich in andere delen van de stad. In hun plaats kwamen weer nieuwe immigranten, uit Azië, Pakistan, Bangladesh en India. Zij wonen er nog altijd.

Little Germany

Voor de Eerste Wereldoorlog woonden in de omgeving van **Aldgate** ruim dertigduizend Duitsers. Dat verklaart waarom de oudste Duitse Lutherse kerk van Engeland, **St George's 1** (1762), in Alie Street staat en de katholieke **St Boniface Church 2** (1907) in Adler Street. In de laatste wordt nog altijd een tweetalige mis opgedragen. Er waren Duitse scholen, Duitse restaurants, Duitse winkels. De *Great War* maakte een eind aan deze vreedzame coëxistentie.

Kunst te midden van de ellende

Dat uitgerekend hier, waar de mensen vaak niet genoeg geld verdienden om hun kinderen fatsoenlijk te eten te geven, een centrum voor moderne kunst zou ontstaan, had niemand kunnen denken. Toch werd in 1901 besloten dat midden in het duistere East End een kunstgalerie zou worden gebouwd 'om de bewoners van Oost-Londen te laten kennismaken met internationale, moderne kunst'. De oprichting van de **Whitechapel Gallery 3** getuigt van veel visie. Het programma was baanbrekend, het succes enorm. Hier werden voor het eerst in Engeland Pablo Picasso, Frida Kahlo, Jackson Pollock en Mark Rothko aan een breed publiek voorgesteld. Hier toonde men echter ook werk van hedendaagse Engelse kunstenaars, zoals Gilbert & George en Lucian Freud. Inmiddels is de galerie wereldberoemd en het concept werkt nog altijd. Je zult versteld staan hoeveel mensen uit de buurt tot de bezoekers horen. Ze komen steeds weer als ze gemerkt hebben hoe kunst hun leven kan verrijken.

Big fish is watching you! – Straatkunst in Whitechapel

OM ZELF TE ONTDEKKEN

Van oudsher trekken zowel buitenlandse bezoekers als Londenaren 's avonds en vooral in het weekend naar **West End**, het uitgaanscentrum van de stad. 'We're going to the West End' betekent: we gaan ons amuseren en misschien ook nog wat leren. Wie op zeker wil spelen en niet lang wil zoeken, zet koers naar **Soho, Covent Garden** en **Mayfair**. Inmiddels lonken echter ook andere stadsdelen met interessante galleries, bioscopen en theaters, clubs en bars, naast gezellige restaurants. Avontuurlijk ingestelde nachtbrakers moeten eens een kijkje gaan nemen in **Islington, Bermondsey, Bethnal Green** en natuurlijk op de **South Bank**. De populaire hotspots van het nachtleven veranderen echter voortdurend.

Last orders!

Klaar met de bezienswaardigheden? Moe, maar voldaan? Dirk jezelf op voor een avondje stappen! Eens zien wat de avond zoal brengt. Bezoekers en Londenaren hebben na een inspannende dag tijd nodig om alles los te laten.

Maar geen stress! De bestorming van bioscopen, theaters en restaurants is nog niet begonnen. Ga eerst eens rustig naar een *local* op de hoek en ontspan! Als er tenminste nog eentje te vinden is. De grote pubsterfte op de Britse eilanden is namelijk ook niet ongemerkt aan Londen voorbij gegaan.

Een van de redenen daarvoor zijn de nieuwe drinkgewoonten. Voor jonge Londenaren is lauwwarme *ale* of saai *lager* van de tap uit. Zij geven de voorkeur aan *craft beer* van kleine, onafhankelijke brouwerijen. Ook (goede) wijn wordt veel gedronken, op de hielen gevolgd door allerlei fantasierijke cocktails. Bars, lounges en clubs hebben zich ingesteld op de smaak van de tijd.

Dat geldt niet voor de historische, schilderachtige kroegen, maar dat zijn gelukkig nog altijd publiekstrekkers. Dat is vooral te danken aan de bezoekers uit het buitenland. Hier kun je nog de typische Britse pubsfeer opsnuiven en de Britse biercultuur beleven. Maar zorg dat je de laatste ronde niet mist! De strenge regels rond de openingstijden voor pubs zijn weliswaar opgeheven, maar elke kroegbaas moet een officieel verzoek tot verlenging indienen en op een bepaald moment is het uit met de pret.

Cheers! – het maakt niet uit wat je drinkt

BARS EN KROEGEN

Alleen bij maneschijn

Blind Pig ⚙️ kaart 2, E 2
'Blind varken' of 'maneschijnkroeg' – zo heetten tijdens de drooglegging in de VS kroegen die illegaal alcohol schonken. *Moonshine* was op zijn beurt illegaal gestookte sterkedrank. Aan deze periode herinnert de inrichting van de Blind Pig met het spiegelp plafond, de met leer beklede barkrukken aan een lange, koperen toog, de oude houten stoelen aan kleine tafels en de leren banken langs de muren. Heel nostalgisch, zonder te overweldigen. De cocktails hebben fantasierijke namen en zijn voorzien van een beschrijving van de ingrediënten die erin zitten. Overigens is het Social Eating House, dat bij de Blind Pig hoort, geen sociale instelling, maar een van de beste restaurants van Soho. 58 Poland Street, W1F 7NS, tel. 020 79 93 32 51, socialeatinghouse.com, metro: Oxford Circus, Tottenham Court Road, di.-za. 15-23 uur

'De beste cocktails ter wereld'

The Cocktail Trading Co. ⚙️ ten oosten van M 1

Zouden de barkeepers echt de beste drankjes ter wereld mixen en shaken? Misschien. De gasten voelen zich hier in ieder geval op hun gemak. De glazen of bekertjes waarin de drankjes worden

geserveerd lijken wel kunstwerken. Naar Londense maatstaven zijn de alcoholhoudende creaties zo goedkoop (ca. £9) dat je misschien voor de zekerheid eerst een bodempje moet gaan leggen in het restaurant op de bovenverdieping.

68 Bethnal Green Road, E1 6CQ, thecocktailtradingco.com, trein: Shoreditch High Street, of met de bus, ma.-wo. 17-23.30, do., vr. 17-24, za. 14-24, zo. 14-23 uur

De gouden jaren twintig

The Gibson ⚙️ ten noorden van K 1
Veel Londense cocktailbars menen zich op een of andere manier te moeten 'vermommen'. Ook dit etablissement aan de rand van de financiële wijk, de City of London, vormt daar geen uitzondering op. Het haakt aan bij de jaren 20 van de vorige eeuw, met onder andere art deco en kaarslicht. Een voordeel: de openingstijden zijn ruimer dan die van de meeste andere bars.

44 Old Street, EC1V 9AQ, tel. 020 76 08 27 74, thegibsonbar.london, metro: Barbican, di.-do. 17-1, vr., za. 17-2 uur

PUBS

Voormalige bokserkroeg

Lamb & Flag ⚙️ kaart 2, F 3

Ook deze pub in het hart van Covent Garden maakt aanspraak op de titel oudste pub van Londen. Inderdaad was

EVENEMENTENAGENDA

TimeOut London: het oudste stadsmagazine van Londen informeert wekelijks over het uitgaansaanbod. Het gratis tijdschrift ligt elke dinsdag in metro- en treinstations, winkels, cafés, bioscopen, theaters, musea en galleries. Online kun je op timeout.com/london zien wat er te doen is.
Voorverkoop van kaarten: om er zeker van te zijn dat je je kaartje voor een show of theatervoorstelling ook werkelijk ontvangt, beveel ik Ticketmaster aan (tel. 016 16 37 26

97, ticketmaster.co.uk). Maar je kunt het ook bij het theater zelf proberen. Zo is er bij het National Theatre elke dag vanaf 9.30 uur een beperkt aantal goedkope kaarten voor die dag beschikbaar.

tkts-kiosk (⚙️ kaart 2, E 3): aan de zuidkant van Leicester Square staat een kiosk waar je goedkope kaartjes kunt kopen voor theatervoorstellingen en musicals. Vertrouw geen andere kaartjesverkopers op Leicester Square. Informatie op: tkts.co.uk.